

BOZKOV, dříve též BOSKOV, o. Semily

V 2. pol. 18. stol. pašijové inscenace. Odtud také zápis Komédie o umučení Pána a Spasitele našeho Ježíše Krista..., který pořídil „Antonín Farský v obci Boskovský“. Jiná pašijová hra inscenována 1777 v místním kostele.

Farář Dušek posleze hry zakázal „pro uvarování zneuctění, neboť ženy divající se i na oltáře stavěly dítky své; prach na varhany, oltáře atd. až na stůbly tloušťky se usazoval tak, že napotom to dalo čistění mnoho, půjčené alby a rochety byly od barvy celé zčervenalé“ atd., a doložil, že „lépe bude beze škody, když místo hry některou neděli odpoledne bude Křížová cesta s písní již jsem dost pracoval, kázáním a litaniemi...“ Štajnygr, s. 80.

1791 tu hráli pohostinsky své pašije železnobrodští sousedé, ale někdo je udal. Po vyšetřování zakazány. Snad se tu hrály vánoční hry, Farského opsaný text byl hrán v 1. třetině 19. stol. Z 20. let 19. stol. je zachováno obsazení postav. Ústní podání tvrdí, že se naposledy hrály 1836.

Po 1836 se hrály po domech světské hry, např. v čp. 69, 67, později v hostincích čp. 58 a 39 (v 80. letech 20. stol. v sokolovně a hostinci Farský). 1847 Čech a Němec, 1848 Lhář a jeho rod, Zlý jelen, Zlý duch Lumpacivagabundus. Zájezdy do Turnova a Všeně.

ČOB Tyl zal. 1888, 28 členů. Provizorní jeviště, Tyl, Klicpera, Stroupežnický, 1889 přebudováno. 1891 nové dekorace a opona J. Lva z Hřabačova podle Hynaisovy opony v Národním divadle. Dekorace sloužily ještě po 100 letech. 1905 30 členů, 1907 57, 1910 46. 1914 v přírodě pod Skalkou hra Lipany (Vlček), 60 účinkujících, diváci se otáčeli za dějem. 1914–1918 činnost ODi utlumená, pokračovala pouze školní mládež. 1918 činnost ČOB Tyl obnovena 2 představení, ukončena sloučením s DrO Sokola zač. 1919. Téhož roku se přestěhovali k Farským. Od 1922 DrO Sokola ve vlastní sokolovně, členem ÚMDOČ. 1923 15 her, mj. Smrt matky Jugovičů - ojedinělý výběr, premiéra za účasti jugoslávského velvyslanectví, mimořádný úspěch. Studentka pražské Konzervatoře Jarmila Horáková (1904–1928), 1926–1928 členka ND v Praze, jh. 1923 ve hře Oblaka.

V Boskově 1. dubna:— dostala jsem se opět do myšlenek na divadlo a bylo to zlé— nespala jsem skoro celou noc a trápila se pomyšlením, uzdraví-li se můj hlas.—Včera jsem tu byla v divadle, hráli Smrt matky Jugovičů! Takové hnízdo a do čeho se nepustí. Ušlo to a na vesničany, kteří ještě nikdy neviděli divadlo hrát, byl výkon velmi uspokojivý. Nejvíce chyb je vždycky technických. A dobrá matka Jugovičů byla v jiném stavu, ty báby přede mnou si myslely, že čeká desátého syna, aby ho obětovala vlasti. Hned mne tu pozvali, abych pohostinsky u nich vystoupila. Moc bych ráda, ale bojím se, pro svůj nemocný hlas. Ale já to přece zkusím, protože si už nevěřím, jestli umím ještě říci na jevišti větu. Co jsem včera uměla, dnes už vůbec nedovedu a mám hroznou trému, jestli to ještě vůbec půjde. Zkusím to jistě.— Oblaka od Kvapila v boskovské sokolovně. Hrála jsem Herečku, bylo to s ochotníky a tak to byla laciná sláva. Deník Jarmily Horákové, s. 108–109.

1938 Bílá nemoc a Matka. 20. léta 20. stol. 10–12 her ročně, 1923 15. DS SDH zal. 1925, DS do SDH, aktivita zejména za 2. svět. v., kdy se všichni ochotníci sešli v tomto souboru, aby mohli dále hrát (1941 zakázána činnost Sokola).

1945 DrO Sokola pokračoval v činnosti. 1951 sjednocením tělovýchovy zrušeny i DrO. 1995 DrO Sokola obnoven. 1951–1955 se hrálo pod ČSM, Kutnohorští havíři. 1955 ustaven DS OB, zah. Lazebníkem sevillským. 1957 obnoven mládežnický soubor. Kvalitní drgie, i současní autoři. 1971 poslední představení v sokolovně Chudák manžel. 1972 přestavba sokolovny, ale bez jeviště.

Rok českého divadla 1983 impulzem k nové aktivitě, byť na provizorním jevišti. Opět náročná drgie, např. Ženichové, Mirandolina. 1888–1987 456 her a 705 představení. 1987–1995 přestavba sokolovny, útlum div. činnosti. Sokolovna dobudována 1995, znovu s jevištěm. Zároveň obnoven DrO Sokola, kvalitní repertoár, 2–3 inscenace ročně, aktivní i 2000. 1997 v soutěži Vesnice roku oceněna mimořádná aktivita v ODi.

53 / Netradičně řešený plakát, připomínající jména nejoblíbenějších a nejhranějších autorů české klasiky.

INFORMACE pro MČAD: Mistopis okresu zprac. Václav Votoček. Rkp. 1998–2000. kART.

CCAD, s. 33; DČD I, s. 312, 328 (mapka není dle Rona přesná), 374.

MAPKA sousedského divadla Horního Pojizeří. Viz ÚVOD, Bibliografie prací s regionálním okruhem informací.

Vondráček I, s. 177; II, s. 151; 1956 I, s. 486, 497.

FREJKA, Jiří: Deník Jarmily Horákové. Praha 1940. 2. vyd. 1941.

HLAVA, Stanislav: 250 let divadla v Bozkově. In: Sborník Z Českého ráje a Podkrkonoší 2000, č. 13, s. 227–234.

MENČÍK, F.: Velikonoční hry. Úvod. Edice Prostonárodní hry divadelní. Holešov, vlastním nákladem 1895.

OUHRABKA, Václav: Ochotnické divadlo v Bozkově. In: Bozkov, 100. výročí založení tělovýchovné jednoty Sokol. Bozkov 1987. kART.

RON, Vojtěch: Komédie o Umučení Páně a Spasitele našeho Ježíše Krista. Obsahuje výklad a bibliografii. Heslo z připravované České divadelní encyklopedie, Biografického slovníku (DÚ). PC ART.

RON, Vojtěch: Zákaz Železnobrodské pašijové hry v roce 1791. Rkp. 2000. PC ART.

ŠTAJNYGR, J. K.: Pomněnky z Boskova. Praha 1894, s. 80, 86.

Strahovská knihovna: DT V 35.

DNM: C 813-4, 2 Pl 1932 Má matička chudá byla, 193? Fidlovačka.

1997 LS součástí DS Sokol.

BOŽEJOV, o. Pelhřimov

V 90. letech 19. stol. Studentské divadlo bratři Lhotských. 1900 zal. OS. Hráli U Zavadilů. Od 1936 SDO vybudoval pevné jeviště Na vinopalně. Po 1950 místní učitelé nastudovali několik her různého žánru, hostovali v okolí. 1951 připojení DS k ZV ROH Českomoravský len. 1951–1958 kvalitní repertoár, r. L. Hron. 1959 Divočerný klobouk, r. J. Píkl. 1960–1967 r. J. Soukup, s ním 1973 Paní mincmistrová, Naši furianti. DrO ZK ROH Lnárna, 1977 nové kulturní zařízení s jevištěm, Tvrdohlavá žena, účast na přehlídce ve Volyni. 1983 Kráska a zvíře, r. B. Hron. 1986 účast na okr. přehlídce. 1983 též DS Svazarmu, 1 inscenace, 3x. 2001 DS.

ZAVŘELOVÁ, Marta: Současné amatérské divadelní soubory jižních Čech. České Budějovice, Jihočeské muzeum 1988, s. 58. kART. Zpravodaj okresní přehlídky divadel. Pelhřimov. 1986. 1 s. kART.